

Aage Frandsen (SF):

SF er enig i, at højere teknisk eksamen og højere handelseksamen som studieforberedende uddannelse på linje med gymnasiet og hf skal styrkes og synliggøres, som det også hedder i den skriftlige fremsættelse.

Når det drejer sig om videregående uddannelse inden for ingeniørområdet og inden for handelshøjskoleområdet, er henholdsvis højere teknisk eksamen og højere handelseksamen udmærkede studieforberedende uddannelser og mindst lige så gode som det, man normalt vil opfatte som studieforberedende: gymnasiet. Spørgsmålet er blot, om forslaget fremmer dette i alle henseender.

SF er enig i, at højere teknisk eksamen og højere handelseksamen skal have højniveauafgang, og SF kan tilslutte sig princippet om højniveauafgang svarende til det gymnasiale niveau, og det kan vi gøre, uanset at vi, da det drejede sig om en diskussion om højere forberedelseksamen, var imod. Når vi er tilhængere af dette, skyldes det, at man i disse ungdomsuddannelser har brug for højniveauafgang i forhold til det, man bagefter skal studere.

Men når højere teknisk eksamen skal styrkes, bl.a. med højniveauafgang, forekommer det helt urimeligt og overraskende, at uddannelsen skæres ned fra 3 til 2½ år – dette sammenholdt med, at uddannelsestiden for højere handelseksamen fortsat er 3 år. Hvis der både skal være plads til højniveauafgang og ske en indskrænkning af uddannelsen med ½ år, må det gå ud over nogle af de eksisterende fællesfag.

Hvilke fag er det så, man i denne forbindelse forestiller sig skal fjernes fra højere teknisk eksamen? Det er nødvendigt, at vi kender fagrækken og ved, hvilke fag der skal være gymnasiale højniveauafgang, hvilke der skal være på mellemniveau eller valgfri fag, og hvilke der skal være fællesfag, inden vi tager stilling til forslaget.

Der er naturligvis også en række andre årsager til, at man må kende fagrækken; det er vigtigt, at vi kender den, inden vi tager stilling, ellers er det som at købe katten i sækken.

I den skriftlige fremsættelse udtaler ministeren:

»De uddannelsesbekendtgørelser, der skal udstedes for uddannelserne, skal forelægges de rådgivende organer og tænkes derefter drøftet politisk.«

Jeg går ud fra, at det også må betyde, at Folketingets Uddannelsesudvalg får lejlighed til at se disse bekendtgørelser, inden loven vedtages. Ellers betyder det rent faktisk, at vi ikke præcis ved, hvad det er, vi stemmer om, når vi skal vedtage loven.

I det hele taget overlades der meget til de rådgivende udvalg, og det er der tradition for, når det drejer sig om erhvervsuddannelserne. Men det bør også tilsvarende betyde, at Folketinget og Folketingets Uddannelsesudvalg let kan sættes ud af spillet.

Vi har ikke noget imod, at de rådgivende organer spiller en rolle, men vi vil i denne forbindelse gerne vide, hvordan de rådgivende organer skal sammensættes. Der står noget i bemærkningerne om, hvordan de kan tænkes at blive sammensat. Vi vil også gerne vide, hvordan sammensætningen af medlemmer og tilfornordede skal være.

Når det drejer sig om uddannelsens indhold, vil vi sige, at vi mener, man har taget alt for meget hensyn til, at de tekniske uddannelser har en indgang både via en uddannelsesaftale og via et skoleforløb. I den forbindelse vil jeg gerne spørge ministeren, hvorfor man ikke – på samme måde som når det drejer sig om højere handelseksamen – har sagt, at der kræves 1 år, inden man starter på det 2-årige forløb.

Der er naturligvis en række andre ting i lovforslaget, som vi også er skeptiske over for, og der er ting, vi klart er imod. Det drejer sig i den forbindelse selvfølgelig om, at der ikke er tale om vederlagsfri undervisning i alle henseender. Det drejer sig også om, at ministeren kan gribe ind i forhold til eksamener. Det er diskussioner, vi har haft i forbindelse med både gymnasierformen og hf-reformen, og det er noget, vi er imod, men det afgørende for os ved denne lovgivning er spørgsmålet om studiets længde, og hvad det betyder, at man afkorter studietiden. Hvordan får man plads til alle de forskellige niveauer, og kan man risikere, at noget af det almene forsvinder?

Så vil jeg gerne som hr. Klaus Hækkerup sige, at forudsætningen for, at alt dette skal lykkes, også er, at man på de tekniske skoler og handelsskolerne ikke hele tiden udsættes for at få besked om, at nu skærer man ned med så og så mange procent, og at det sker med så og så kort varsel.